

דברי ברכה

סימה חדד, מנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי, ד"ר ענת סלע, מפקחת מדע וטכנולוגיה בגיל הרך

מעשה אצל 23 רבות ידע

ואף ספרי מדע לילדים. במהלך השנים נעזרנו גם במכללת מאר אליאס באעבלין, באוניברסיטה הפתוחה בקמפוס גבעת חביבה, במכללת אורנים ובמכללת קיי בבאר שבע, כדי להגיע ביתר הצלחה אל האוכלוסייה הערבית. פעלנו גם בירושלים, בשיתוף מכללת דוד ילין. עשינו כל שיכולנו כדי ליצור קשרים ולעזור את המודעות לתחומים חשובים אלה ולתת לגננות את האפשרות הממשית להתקרב אליהם. בכל המקומות, זכינו לעבוד עם בני אדם מוכשרים ומסורים, רבים מכדי למנותם.

כך הלך ונחשף ובנה היקף פעילות לא מבוטל, שבהמלצת פרופ' דוד בן חיים הועמד לדיון וזכינו בהקמת המרכז הארצי מרכז דע-גן.

כשהוקם מרכז דע-גן המשכנו ובנינו ועבדנו בהיקף פעילות לא מבוטל. התחלנו מהשתלמות אחת שנבנתה והועברה על ידי ד"ר אסתר ברוקס וד"ר ענת סלע, שעסקה בעיצוב סביבה חינוכית מקדמת תהליכי למידה, תוך שמירה על רוח הגן והתאמה לדרכי הפעילות בו. בהדרגה צירפנו כוחות חדשים ומרכז דע-גן החל להפעיל צוות מורחב, שגם יוצא אל המחוזות וגם מפתח תכנים להעמקה בקמפוס בבר אילן. צרכים נוספים התגלו וקיבלו מענה, דוגמת מיומנויות הנחיה וליווי מקצועי מתמשך של תהליכי הנחיה ראשוניים. נושאי ההשתלמויות הסתעפו, התרחבו והעמיקו. הוקם אתר עשיר בתכנים, המכיל חומרים מגוונים ומציע מענה של מומחים לשאלות של גננות במשך כל השנה.

כיום, מרכז דע-גן הוא צומת מרכזי וזרוע חשובה בהטמעת מדיניות הפיקוח על מדע וטכנולוגיה בגיל הרך, תוך התייעצות, תיאום ושיתוף פעולה עם מנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי. גם כיום,

לפני כמעט עשרים שנה, כשהתמנתה ד"ר ענת סלע למפקחת ארצית למדע וטכנולוגיה בגיל הרך, התבהר לה הצורך בהכשרת עומק לגננות בתחומי המדע והטכנולוגיה, המתמטיקה והמחשבים. כלומר, הכשרת הגננות במהלך עבודתן, במטרה לשלבן לאחר הכשרתן בתפקידים שונים במערך ההטמעה, כגון הדרכה, העשרה באשכולות גנים, הובלת יוזמות ופריקטים, הנחיית השתלמויות ועוד. עד אז עשו זאת ענת ושותפיה לצוות 'בעשר אצבעות' ובהיקף מצומצם.

ענת פנתה לפרופ' דוד בן חיים, העומד בראש מטה מל"מ, ותיארה בפניו את האתגר. עצתו הטובה, שאותה אימצה בחום, הייתה להתחיל לקבל שירותים במרכזי מורים מובילים בארץ, על מנת לאפיין את היקף ההכשרה הנדרש. ואז, על בסיס היקף מוכח של פעילות, לבקש הקמת מרכז מורים ארצי ייעודי לגננות, בתחומים של מדע וטכנולוגיה, מתמטיקה ומחשבים. וכך היה.

אנו מציינים כיום עשור ליום שבו יצאנו - ד"ר ענת סלע וסימה חדד - לראשיתה של דרך עם ד"ר אורנית ספקטור-לוי וצוות האגף לחינוך קדם-יסודי. כדי להתבונן על ההווה ואל העתיד, חשוב לזכור גם את העבר, את אבני הדרך שנחשפו, התגלו והובילו אותנו עד הלום, ולהודות עליהם.

זו ההזדמנות להודות למרכז המורים הארצי למתמטיקה ביסודי, ובפרט לד"ר מיכל סוקניק ולד"ר איבתיסאם עבד אל חאלק, שנרתמו וסייעו לנו בחשיבה, בתרגום המאמרים שבחרנו, בפיתוח חומרי הדרכה ובהשתלמויות לגננות.

זו ההזדמנות להודות גם לד"ר רות נוביק על השנים הראשונות של חשיבה משותפת, על השתלמויות נרחבות, ימי עיון ופיתוח חומרי הדרכה רבים לגננות

כפי שנאמר במסכת אבות ב', כ"א: "לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין להבטל ממנה". אנו שמחות להמשיך, יחד עם הצוות המורחב של דע-גן, ובמיוחד עם ד"ר אורנית ספקטור-לוי וטלי שכטר, לחשוב, לתהות, לבדוק ולפתח מענים מתאימים, למען כלל הגננות וילדי הארץ הזו.

ברכות חמות ליום הולדת 10!

כשחומרים רבים מונגשים לגננות וקורסים שונים מוצעים לגננות ולמדריכות, ממשיך להיחשף ולהתבהר הצורך; ועוד יותר מהצורך - האמנות הייחודית של שילוב תכנים מדעיים, טכנולוגיים ומתמטיים לילדים צעירים.

כיום אנו הרבה יותר מ'עשר אצבעות'. ידיים רבות של בוגרות ומשתלמות עושות במלאכה, ברחבי הארץ ובמגזרים השונים. יחד עם זאת, נודה ולא נבוש, לא הגענו אל היעד.

צילום: ורד ברנהולץ פנירי